မြင်သာကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

မြင်သာကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄
စကားချီး ၅
မြင်သာကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်
ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်
အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၃**
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ **လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ **စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ**များ
ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက ်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း

အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
မြင်သာကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

မြင်သာကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

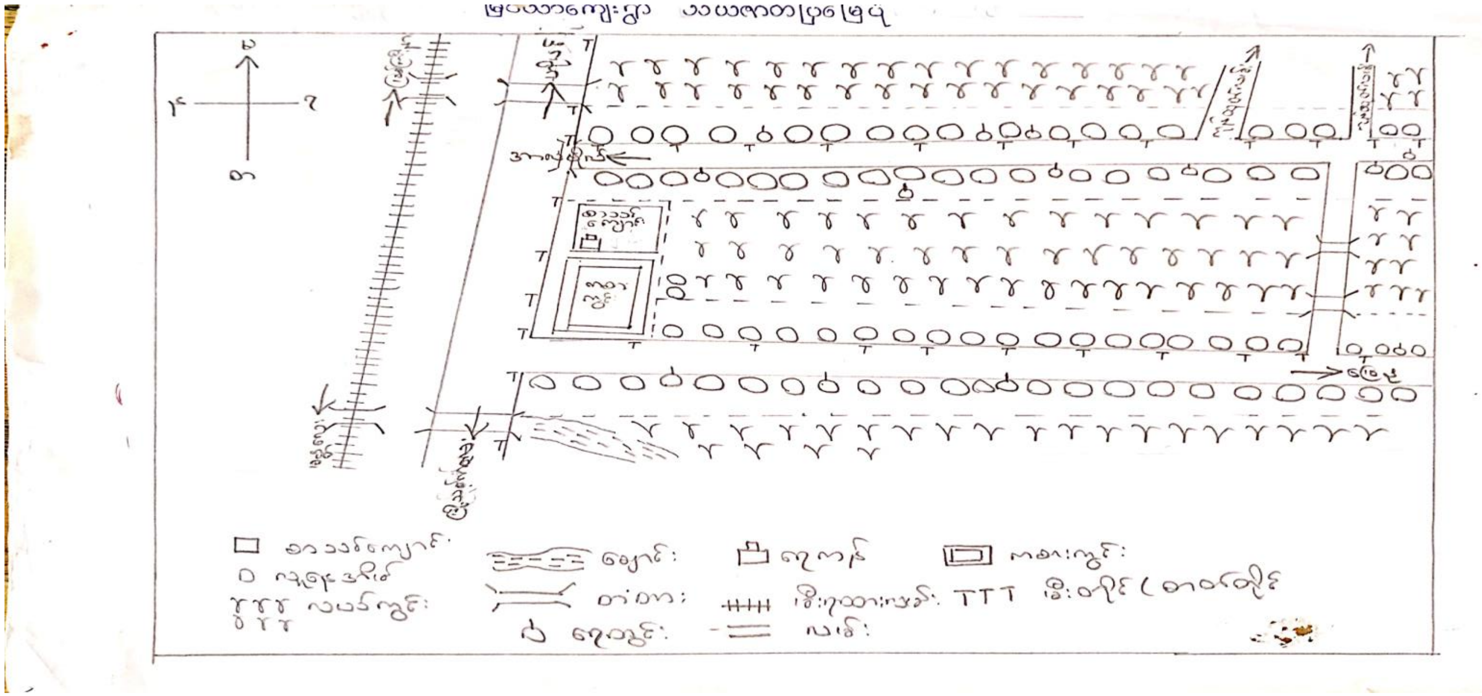

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင် ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

မြင်သာကျေး ရွာသည် မန္တလေး-မြစ်ကြီးနားမီးရထားလမ်းနှင့် မိုးညှင်း-ဟိုပင်ဆက်သွယ်ထားသော ကားလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိသည်။ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီးအဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသတွင်းတစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မမှာ ၈၀ နှင့် ၁၀၀ လက်မကြားရှိပြီးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်အသင့်အတင့်အထောက်အကူဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည်ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီးဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု ကင်းလွတ်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ကြီးမားကျယ်ဝန်းသော တောတောင်မြစ်၊ချောင်းများမရှိပဲ မြေပြင်အနေအထားမှာမြေပြန့်ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတို့အတွက်အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ တောင်သူများမှာမိုးစပါးကိုသာအဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ပျိုးမြေဧက(၆၂၁)ဧကရှိသည်။ အချို့တောင်သူများသည် မြေပဲ၊ပဲပုတ်နှင့် မတ်ပဲတို့ကိုစမ်းသပ်စိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၅)စုနှင့်ကျား(၃၁၉)၊ မ(၃၄၀)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၆၅၉)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ (၆)ဦးနှုန်းဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာတွင် လူဦးရေပေါင်း၏ ၆၇.၅ ရာခိုင်နှုန်း ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်

သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၅၇.၁%သည် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု၊ ၁၇.၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုဖြစ်ပြီး ၁၆.၂ ရာခိုင်နှုန်းသည်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု နှင့် ၉.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ ဟုသတ်မှတ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ၊ လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့်ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်ဟုပြောဆို နိုင်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ရွှေမှော်၊ ကျောက်လုပ်ကွက်များတွင် နေ့စားလုပ်ငန်း ကျပန်းလုပ်ငန်းများရှာဖွေလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၈)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၁)အိမ်ထောင်စုမှာ အတိုးဖြင့်ချေးယူစားသောက်ကြပြီး ကျန်(၇) အိမ်ထောင်စုမှာဆွေမျိုးများထံမှချေးယူစားသောက်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် ချေးငွေ ၁၀၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၀၀၀၀၀ ထိတင်ရှိနေကြသည်။ အိမ်ထောင်စု အားလုံးတွင်(၅)အိမ်ထောင်စုသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး အလွန် ဆင်းရဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမဲ့များနှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူငယ်အများစုသည် ရွာပြင်ပသို့သွား ရောက်၍ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရာ လူငယ်အချို့မှာလိင်မှတဆင့်ကူး စက်တတ်သည့်ရောဂါများ၊အရက်နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။

ကျေးရွာသည်အဝေးပြေးကားလမ်းမပေါ်တွင် တည်ရှိ၍ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ယာဉ်မတော်တဆ မှုများ များပြားလာခဲ့သည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းကို အဝေးပြေးလမ်းအဖြစ်အသုံးပြုလာကြသော ကြောင့် ယာဉ်တိုက်မှုများပြားလာခဲ့သည်။ ကားလမ်းမှာအလွန်ကျဉ်းပြီး မော်တော်ကားများကြီးမား နေသောကြောင့် ယာဉ်တိုက်မှုများဖြစ်ပေါ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီးအ

ဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ကလေးငယ်အများစုမှာလည်းကျန်းမာကြသည်။အမျိုးသမီး၊လူငယ်၊လူရွ ယ်၊
သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်းတကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိရှိကြသည်။ကျေးရွာသူ၊ရွ ာသားများအနေဖြင့်အခြေခံကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မမှုများ

ကိုမြို့နှင့်တစ်မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အုပ်စုကျေးရွာကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် (၄)မိုင်ခန့်ဝေးသော

တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်းလက်လှမ်းမီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ ရေတွင်းများမှမြေအောက်ရေကိုအလွယ်တကူရနိုင် ပြီး ဝမ်း

ပျက် ဝမ်းလျော ၊တိုက်ဖွိုက်၊အစာအိမ်ရောင်စသောရောဂါ များဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်းတွေ့ ရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အလွန်အားနည်းနေသေးသည်။ ကျေးရွာတွင်မူလ

တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်း ရှိပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကို အုပ်စုကျေးရွာ ဖြစ်သော

မြို့သစ်ကလေးကျေးရွာတွင် သွားရောက်သင်ယူကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းတက်ရောက်က

လေးငယ် (၅၆)ဦး၊ အလယ်တန်းတက်ရောက်သူ(၅၁)ဦး၊ အထက်တန်းတက်ရောက်သူ(၂၅)ဦးနှင့်

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ကျောင်းသူ၇ ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျောင်းနေသူများသည် မူလတန်း

နှင့်အလယ်တန်းအထိသာအများဆုံးတက်ရောက်ကြပြီး အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သူ

တို့မှာအလွန်နည်းပါးသည်။ ထို့ကြောင့် အသက်မွေးသမ်းကျောင်းအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျ

ဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမရေးရာ

ဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်းကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရကောင်းစွာသတ်မှတ်

ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြား

ဆက်ဆံသော ကိစ္စမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင်အမျိုးသားအမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘူယျပြောနိုင်ပါသည်။ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင်မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည်ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်ထက်နည်းသည်ဖြစ်သော်လည်းအလယ်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်များတွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက်ပိုများနေ၍အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများထက် ပိုများသည်။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများကပိုမိုရရှိကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်လုပ်အားရရှိမှုနည်းကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုတို့မှာမရှိသလောက်နည်းပါးသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၂) ဖွဲ့နှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၂)ဖွဲ့ရှိသည်။ စီးပွာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှာ သမချေးငွေအဖွဲ့၊ မြစိမ်းရောင်ချေးငွေအဖွဲ့တို့ဖြစ်ကြသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော လူငယ်အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အပျိုလူပျိုအဖွဲ့နှင့်လူကြီးလူလတ် ပေါ်ခိန်၊မယ်ခိန်အဖွဲ့တို့ရှိကြသည်။ ထိုအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့သည် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးတို့ဖြစ်သည့် သာရေး နာရေး ကိစ္စမှန်သမျှတို့ကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်စပါးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေပဲနှင့်ပဲပုတ်ကို အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါးကိုမိုးရာသီဖြစ်သော ဇွန်လမှ စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီးနိုဝင်ဘာလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ စပါးအထွက်နှုန်းမှာတဧကလျှင် အများဆုံးတင်း(၁၀၀)မှ အနည်းဆုံး (၆၀)တင်း၊ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၈၀)

တင်းထွက်ရှိပါသည်။ စပါးကိုမိုးစပါးတစ်ရာသီသာစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။စပါးစိုက်ဧကစုစုပေါင်း (၆၂၁)

ဧကရှိသည် မြေပဲနှင့်ပဲပုတ်ကို ဒီဇင်ဘာလမှမေလထိစိုက်ပျိုးကြသည်။ ဆောင်းမြေပဲကိုစားသုံးဆီအ

တွက်စိုက်ပျိုးကြပြီး ပဲပုတ်ကိုစမ်းသပ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေပဲစိုက်ဧက (၂၅)ဧကနှင့် ပဲပုတ်စမ်းသပ်စိုက်ဧက (၅၀)ခန့်ရှိကြသည်။ ဆောင်းမြေပဲတစ်ဧကပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ (၂၀)တင်းရှိသည်။

တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်မိမိလယ်မြေအတွင်း သွားလာရန်ခက်ခဲသည့်အတွက် လယ်ယာထွက်ကုန်ဖြစ်သော စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိ၍စပါး၏အရည်အသွေးကျဆင်းပြီး စပါးတန်ဖိုးလျော့နည်းစွာရောင်းချရသည့်အတွက် နစ်နာမှုများရှိသည်။ တောင်သူများသည် အလုပ်သမားရှားပါးမှု ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျွဲ၊နွား၊ ဝက်၊ ကြက်တို့ကို တပိုင်တနိုင်အဖြစ်အနည်းအကျဉ်းမွေးမြူကြသည် ကျွဲနှင့်နွားကို လယ်ယာသုံး ရန်မွေးမြူကြပြီး ဝက်နှင့်ကြက်ကို တပိုင်တနိုင်အဖြစ်မွေးမြူကြသည်။ ခိုင်းနွားနှင့်နွားမများကိုမွေးမြူကြသော်လည်း စားကျက်မြေမရှိခြင်း၊ မြေလွတ်မြေရိုင်းမရှိခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူမှုကျဆင်းလာကြသည်။ မွေးမြူရေးအတွက် မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှအကူအညီရရှိပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပေ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားဈေးရောင်း ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းငယ်မှ အတင့်အသင့် အနေအထားရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအများစုမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်ရှိပြီး ကျန်အချိန်များတွင် ဝင်ငွေမရှိခြင်းကြောင့်တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီး ကျေးရွာအတွက် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအချို့ကိုပေးနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ ရွာသားများမှထိုသင်တန်းကိုတက်ရောက်သူနည်းပါးကြသည်။ အစိုးရဌာနအချို့နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများမှ ငွေကြေးအကုန်ကျခံကာသင်ကြားပို့ချပေးသော်လည်းအနည်းအကျဉ်းသာ သွားရောက်သင်ယူနိုင်ကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ဓာတ်မြေသြဇာ များအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုနှုန်းမြင့်မားသည်။ တောင်သူများသည်ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာအ

သုံးပြုမှု များပြားသည်။ ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးစီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းသောကြောင့် ပလပ်

စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို နေရာအနှံ့တွေ့ရှိနေရသည်။ ကျေးရွာတွင်းတောင်သူများသည် ဒေသမျိုးရင်းများဖြစ်သည့်အပင်များအစား ထွက်နှုန်းတိုးမျိုးများသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် ဒေသအပင်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာကြသည်။
ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်နှင့်ကြွက်များပေါ်များလာခဲ့သည်။ရေအရင်းအမြစ်
အနေဖြင့် မြေအောက်ရေကိုသာအသုံးပြုကြသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူဦးကြီးများသည်မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်နှစ်လျှင် ၅ကျပ်တိုးနှုန်း၊တစ်ဧကလျှင်တစ်သိန်းငါးသောင်းကျပ်နှုန်းဖြင့်အများဆုံး၁၀ဧကအတွက်ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သမချေးငွေနှင့် မြစိမ်းရောင် ချေးငွေအဖွဲ့များလည်းရှိသည်။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို ပုံစံ (၇)ရှိထားသော တောင်သူများသာချေးယူနိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိသည်။ မူလတန်းကျောင်းအရွယ်မှာ အလျား (၁၂၀)ပေ၊ အနံ (၃၀)ပေ၊ အမြင့်(၁၅)ပေရှိ သွပ်မိုး အုတ်နံရံကွန်ကရစ်ခင်း (၆)ခန်းတွဲအဆောင်တစ်ခု ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမဝန်ထမ်းအိမ်ယာနှင့် ကျောင်းခြံစည်းရိုးများလိုအပ်နေသေးသည်.။ ကျောင်းဆောင်နှင့် စာသင်ခုံများ ပရိဘောဂများလုံလောက်သော်လည်း ပူအိုက်သောရာသီတွင် ပန်ကာများတိုင်ကပ်နာရီများလိုအပ်နေသေးသည်။မူလတန်းပြီး၍အထက်တန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းတက်သူများမှာ မြို့သစ်ကလေးကျေးရွာတွင် တက်ရောက်ကြရသည်။ အလယ်တန်းတက်ရောက်သူ

များမှာအလွန်ငယ်သေး၍ သွားလာရာတွင် ကားလမ်းမကြီးပေါ် ယာဉ်အန္တရာယ်များ နှင့်စိုးရိမ်ဖွယ်အ

ခြေအနေရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းဆရာမ(၆)ဦး ၊ဆရာ(၁)ဦး ကျောင်းသား(၅၆)ဦး၊

ကျောင်းသူ(၄၁)ဦး ပညာသင်ယူလျက်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် မြို့သစ်ကလေးကျေးရွာသို့ သွားရောက်ကု

သနိုင်ပြီးကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမီသည်။

သောက်သုံးရေအတွက်လက်နှိပ်တုံကင်နှင့် လျှပ်စစ်သုံးမော်တာများ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြသဖြင့် လုံလောက်မှုရှိသည်။ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများက အဆင်ပြေကြသဖြင့် အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မြေကျင်းတူး ရေလောင်းအိမ်သာများကို ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေနှင့် ပတ်သက်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမှာ နည်းပါးသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။အားကစားနှင့်

အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်း လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းပြီး ဘောလုံးအနည်းအကျဉ်းကစားကြ

သည်။ ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ရိုးရာပွဲများထိန်းသိမ်းမှုလည်းအားနည်းနေကြပြီဖြစ်သည်။ ရိုး

ရာယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဆိုင်သော တူရိယာများ အသိပညာ အတတ်ပညာများအတွက်လက်ဆင့်ကမ်းလက်

လှမ်းမီမှုအလွန်နည်းပါးသည်။ လူငယ်များမှ မိမိအိမ်တွင်းရေး၏ စီးပွားရေးတွင် အဓိကလုပ်ကိုင်နေရ

သောကြောင့် စာဖတ်ချိန်များနှင့် နားနေချိန်များနည်းပါးကြသည်

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီကားများအသုံးပြုမှုများပြီးခြောက်ဘီး

ကားများလည်းအသုံးပြုကြသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုအတွက် မော်တော်

ကားနှင့်မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကိုအသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များဖြစ်

သော စက်ဘီး(၉၀)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၉၉)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၆)စီး၊ ကား(၁၀)စီး၊ နွားလှည်း(၅၈)

စီးရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏

(၃၀)ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ သတင်းအချက်လက်များကို တီဗီ၊ ဂြိုလ်တုစလောင်းများကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ရရှိကြသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပြီး ခိုးမှုအနည်းငယ်ရှိသည်။တယ်လီဖုန်းအသုံးပြု

ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံ

လုပ်ငန်းလက်လှမ်းမီမှုမရှိ၍ အာမခံလုပ်ငန်းစိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းသည်။ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သူမ

ရှိချေ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ဗဟုသုတနည်းပါးကြသည်။ လိုအပ်ပါကရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်သော်လည်း ကျေးရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့်ဝေးသောကြောင့် မှုခင်းဖြစ်ပွားပါက အချိန်မီမရောက်ရှိနိုင်ပေ။ ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။

၅။ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသုံးစွဲမှု ကိုလျော့ချစေပြီး ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ခြင်းတွင်အထောက်အပံ့ရရှိ၍ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေး

ရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘူယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းနှင့်

ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်းအလွယ်တကူလက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသမှုအတွက်ဟိုပင်မြို့(သို့)မိုးညှင်းမြို့ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကုသမှုခံယူနိုင်သည်

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည်လယ်ယာထွက်ကုန်များကို ဈေးကွက်အတွင်းသို့ အလွယ်တကူပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ကျေးရွာသည်မန္တလေးနှင့်မြစ်ကြီးနားဆက်သွယ်ထားသောမီးရထားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသည်။ မိုးညှင်းနှင့်ဟိုပင်ဆက်သွယ်ထားသော ကျေးရွာချင်းဆက်ကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိ၍ ပို့ဆောင်ရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသဖြင့် အေးချမ်းစွာနေနိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြသည်မှအပအခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပေ။ လယ်မြေများထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများမှာထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင်သာ အားစိုက်ရပေသည်။ ကျေးရွာတွင်လူဦးရေတိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ အိမ်ခြံမြေများတိုးချဲ့နိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် အချို့လူများက မိမိလုပ်ငန်းနှင့်အဆင်ပြေသောဒေသများသို့ ပြောင်း

ရွှေ့သွားကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုသို့ပြောင်းရွှေ့သွားကြခြင်းကြောင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ယိုစီးခြင်းများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာအဓိကအားထားလုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် မိုးစပါးတစ်ရာသီသာအလုပ်ဖြစ်သည့်အတွက် ကျန်အချိန်ကာလများတွင် ကျေးရွာရှိအလုပ်လုပ်နိုင်သူများက အပိုဝင်ငွေရရှိရန် ကျပန်းအလုပ်နှင့်နေ့စားအလုပ်များရှာဖွေလုပ်ကိုင်ကြရသည်။ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိရေးတို့အတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်းအိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ ထိတွေ့မှုအားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကို တိုးတက်မှု ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကိုဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

ခ-၁)ကျေးရွာတွင်ရင်းနှီးငွေ နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကိုဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်.။အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့်ချေးငွေများအတွက်မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ရင်းနှီးငွေရနိုင်ရန်အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ရင်းနှီးငွေများရရှိပါကစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ခွဲဝေချထားပေးမည်။အခြား တူပင်ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက်နည်းပညာဌာနများနှင့်ချတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက်ထားသူများမှ တဆင့်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသည့်နည်းပညာများကိုမျှဝေပေးပြီးမိမိကိုယ်တိုင်ကလည်းကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများအတွက်အသုံးချပြီးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရမည်။

ခ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည်အပ်ချုပ် ၊ဇာထိုး၊ပန်းထိုး ၊ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့်မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးမည်။ထိုသင်တန်းများသည်ကျေးရွာလူငယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်

မှုတိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းနှီးအစီစဉ်များချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ-၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးအတွက်ဆောင်ရွက်မည်။

ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီးဘာသာရပ်အလိုက်ကျွမ်းကျင်သောမူလတန်းဆရာမများခန့်ထားနိုင်ရေးတို့အတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် တံတားများ စသော အခြေခံ အဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာ အဆောက်အအုံများကို အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများတွင် အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးအပြင် မြေပဲနှင့်ပဲပုတ်များကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများသည်စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင်မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားရသောကြောင့် ဆည်ရေရရှိရန် လိုအပ်နေသေးသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၏ အဓိကပြဿနာမှာဖျက်ပိုးနှင့်ကြွက်အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ဖျက်ပိုး နှင့်ကြွက်အန္တရာယ်နှိမ်နင်းရန်နည်းစနစ်လိုသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်စွမ်းရှိကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုခြင်းများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနကဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန်အထူးသဖြင့်လူငယ်နှင့်မျိုးသမီးများအတွက်အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်ငင်းတို့တွင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာသတင်းအချက်အလက်များအားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ လက်မှုလုပ်ငန်း) အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများ အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါအဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေး အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လိုအပ်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် အိမ်ဆိုင်(၃)ဆိုင်ရှိပါသည်။ကျေးရွာမှထွက်ရှိသောသီးနှံအချို့နှင့် ဟင်းသီးဟင်း

ရွက်များကိုလူဦးရေထူထပ်သောမြို့များသို့ မှီခိုရောင်းချနေရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျေးရွာတွင် ဈေး

ကွက်တခုပေါ်ပေါက်လာစေရန် မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက ရေသန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့်လမ်း

မြေနေရာတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အဦတခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်

ပေးသင့်ပါသည်။

၈။စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာတွင် အဓိက သော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည်။ စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလိုပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင် အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက်ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို
သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်များကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်း ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းများကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ အလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော ကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းတံတားပြုပြင်ခြင်း	၁၀၀	၁		ကျေးလက် ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး					
ရေမလုံလောက်မှု	၂။စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း	၉၅	၂	– ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့်ရေရရှိရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း – ဆည်မြောင်းများတပိုင်တနိုင်ပြုပြင်ခြင်း၊	
ပညာရေး	၃။စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့်သောက်သုံးရေမလုံလောက်မှု	၉၀	၃	-ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ -ရံပုံငွေပြန်လည်စုဆောင်းမည့်အစီအစဉ်များစတင်ခြင်း -တက်ကြွသည့်ကော်မတီများဖြင့်ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း -စွမ်းဆောင်ရေးမြင့်တင်မှုများဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	–

လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး				
	၄။ ကစားကွင်းပြုပြင်ခြင်း	၈၅	၄	– ကျေးရွာ၏အားကစားအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း - အားကစားရုံပုံငွေများထားရှိရန်လိုအပ်ခြင်း
မီးဘေးအန္တရာယ်				
	၅။နွားစာတွက်ကောက်ရိုးသိုလှောင်ခြင်း၊နွေရာသီပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်း၊အိမ်ခြေစိတ်ခြင်း	၈၀	၅	- မီးသတ်ရေကန်များထားရှိခြင်း - သဲပုံး ရေပုံးများပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း
ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း				
	၆။ငွေကြေးအရင်းအနှီး	၇၅	၆	- အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း - ကိုယ်ထူကိုယ်ထငွေစုအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း၊
မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်	၇။မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်	၇၀	၇	-ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဖမ်းဆီးခြင်း၊ - မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းကောင်းမွန်ရန်	၁	——	——	——	——	——
၂။ စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	၂	——	——			
၃။စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့်သောက်သုံးရေမလုံ လောက်မှု	၃	——	——	——		
၄။ အားကစားကွင်းပြုပြင်မှု	၄	——				
၅။ မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှု	၅	——				
၆။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး	၆	——				
၇။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှု	၇	——	——	——	——	——
		——	——	——	——	——

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း			√		
၂	စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု			√		
၃	စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့်သောက်သုံးရေမလုံလောက်မှု			√		
၄	အားကစားကွင်းပြုပြင်မှု					
၅	မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှု			√		
၆	ငွေကြေးအရင်းအနှီး			√		
၇	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှု			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်-

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်-

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖေါ်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှု ယင်းအခြေခံ သတင်း အချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။

ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၆	၁	၇	၁
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၂	၁၈	၄၀	၆
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၁	၁၇	၄၈	၇
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၄၀	၄၄	၈၄	၁၃
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၀၇	၂၃၈	၄၄၅	၆၈
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၂	၂၃	၃၅	၅
စုစုပေါင်း လူဦးရေ-၆၅၉		**၃၁၈**	**၃၄၁**	**၆၅၉**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၁၀၅		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၆%**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမှာ နို့စို့အရွယ် ၇ယောက်ရှိသည်။ သက်ကြီး ရွယ်အိုမှာ ၃၅ဦးရှိသည်။ ဘိုးဘွားရိပ်သာဆောက်လုပ်ပေးရန်နှင့် သက်ကြီးများကို ဆေးဖိုးများ ထောက်ပံ့ပေးရန် လိုအပ်သည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆၇			၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			-	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၁	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	၃	-	-
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	၁၄	-	ကျောင်းဆရာ/မ
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃၈	-		-	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
	စုစုပေါင်း	၁၀၅	-	၈၅	၁၄	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏၏အဓိကလုပ်ငန်းမှာ လယ်လုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း ကျေးရွာရှိအိမ်ခြေစုစုပေါင်း (၁၀၅)အိမ်အနက် အိမ်ခြေ(၆၇)အိမ်မှာ လယ်လုပ်ငန်းတွင်အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကျန်ရှိသော(၃၈)အိမ်မှာ အခြေအနေအရ လယ်လုပ်ငန်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်း၊ ရွှေမှော်များ၊ကျောက်မှော်များတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ	နေ့စား	၅၀၀၀		၅၀၀၀		

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း						
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ကိုင်ကြသော အမျိုးသားများအတွက် အများဆုံးလုပ်အားခ(၈၀၀၀)ကျပ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက်(၅၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံးကျား(၅၀၀၀)ကျပ်နှင့်မ(၃၀၀၀)ကျပ် တို့ဖြစ်ပြီး လုပ်အားခကိုအတည်မယူနိုင်ပါ။လယ်ထွက်စပါး၏တန်ဖိုးဈေးကွက်ပေါ် မှီခိုနေရသောကြောင့် စပါး၏ဈေးနှုန်းနှင့် အချိုးကျလုပ်အားခဖြစ်သည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၆၂၀	သင့်	အနည်းအကျဉ်း	၆၂၀
ယာမြေ /တောင်ယာ	-			
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-			
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-			
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-			

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	၆၂၁			

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု လယ်မြေစိုက်ဧကမှာ ၆၂၁ ဧကဖြစ်ပြီး ၊ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အတင့် အသင့်ရှိသည်။ မိုးရေကိုသာ အဓိကအားထား စိုက်ပျိုးရသည်။ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ(၁၀၅)အိမ်ရှိပြီး လယ်ပိုင်ဦးရေ(၆၇)ဦးရှိသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)		
အခြား ရင်းမြစ်များ	နည်း	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	လက်လှမ်းမမီ
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	လက်လှမ်းမမီ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်ဖြစ်သောထင်း၊မီးသွေး၊သစ်၊ စသည်တို့ရှိသော်လည်း တောတောင်နှင့်ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သောလမ်းမရှိခြင်း၊ သီးသန့်ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိခြင်း တို့ကြောင့် နွေအခါ၌သာသွားလာနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့်လက်လှမ်းမီမှုခက်ခဲသည်။ သဘာဝတရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ၊ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များလက်လှမ်းမီနိုင်မှု ခဲယဉ်းသည်။

(၁.၄) ဉစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဉစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း

	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင် စု	အလွန်ဆင်းရဲ ော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ ဧကနှင့် အထက်	၅ ဧကအောက်	အငှား	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	အုတ်တိုက်	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ထရံ ကာ	သွပ်၊ထရံက ာ	မြေစိုက်
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်နှင့် နွား၊ကား၊ ခြွေလှေ့၊	နွားလှည်း	နွား	အငှား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ ရေခဲသေတ္တာ	ဆိုင်ကယ်၊ရေခဲသေတ္တ ာ၊ တီဗွီ	ဆိုင်ကယ်၊ ဝက်၊ကြက်	စက်ဘီး၊ ဝက်၊ ကြက်။
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	နေ့စား၊ ကျဘမ်း
အိမ်ထောင်စု - ၁၀၅	၆၀ (၅၇%)	၁၈(၁၇%)	၁၇ (၁၆ %)	၁၀(၉%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လုပ်ငန်း သုံးကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အိမ်အခြေအနေအရေးပါသည် ကိုတွေ့ရသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့်(၁)ကို လယ်ပိုင်ဆိုင်မှု၊ကျွဲနွားပိုင်ဆိုင်မှု အဆင်ပြေမှုကိုကြည့်၍ဆုံးဖြတ် သည်။ဥစ္စာဓနအဆင့်(၂)ကို ကျွဲ၊နွား၊စက်ပစ္စည်းအိမ်အခြေအနေကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်သည်။အဆင့်(၃)နှင့် (၄)တို့ကိုမူ အိမ်အခြေအနေနှင့်လုပ်သားအင်အား စွမ်းဆောင်ရည်တို့ကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်သည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁	၁၂.၅%	လိုအပ်သောအချိန်တွင် အသိအကျွမ်းများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်။
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၃	၃၇.၅%	လိုအပ်သောအချိန်တွင် အသိအကျွမ်းများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်။

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၄	၅၀%	လိုအပ်သောအချိန်တွင် အသိအကျွမ်းများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်။

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ဥစ္စာဓနအဆင့် (၃)၏ ၅အိမ်ထောင်စု နှင့်အဆင့်၄၏ ၃ အိမ်ထောင်စု အား ဝမ်းစာဖူလုံမှု၏စစ်တမ်းကောက်ယူကြည့်ရာ အိမ်ထောင်စုတစ်စုသည် ချေးယူစားသောက်ပီးကျန် အိမ်ထောင်စု ၇ စုမှာ ဆွေမျိုးများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	-	-	၇-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	-		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ်နှင့် အထက်မှာ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပြေလည်မှု ရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုမှာ လိုအပ်ပါသည်။ ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်များ စောင့်ရှောက်မှုရှိသော်လည်း သက်ကြီးစောင့်ရှောက်မှု များလည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာ ကျေးရွာသို့ ကျန်းမာရေးဌာနမှ လာရောက်ပြီး မျက်စိအားဆေး၊ သွက်ချာပါဒ ကာကွယ်ဆေးစသဖြင့် လာရောက်ပြီး ကူညီမှုများ ရှိလျှင် ပိုမိုပြီး အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	အတင့်အသင့်ရှိကြသည်
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်	စိုက်ပျိုးရန်မြေတိုးချဲ့ရန်မရှိခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေ အခက်အခဲရှိခြင်း
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	ရံဖန်ရံခါ မိုးခေါင်တတ်သည်။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ဒီဇင်ဘာလနှင့်ဇန်နဝါရီလများတွင်ဖြစ်လေ့ရှိ
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ဆိုးဝါးစွာဖြစ်လေ့မရှိ
၇	လျှပ်	နိမ့်	အနည်းငယ်သိသာရုံသာ
၈	မီးဘေး	လတ်	အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့်နီးစပ်မှုမရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	မြေပြန့်တွင်တည်ရှိသည်။
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်တောဝါးတိုများ အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်း
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	မိုးရာသီဥခြင်ပေါ်ခြင်း။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူများခြင်း၊ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးသုံးသူနှင့်ဆေးထိုးအပ်တို့မှကူးစက်ခြင်း
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	လတ်	တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များဆက်ကြေးကောက်ခြင်း၊မိုင်းထောင်ခြင်းများရှိသည်။
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့်	ရာသီအလိုက်ရောဂါများဆိုးရွားစွာကျရောက်လေ့ရှိသည်။
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	ကျေးရွာတွင် မရှိသေးပါ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းပြီး တနှစ်ပတ်လုံးသွားလာနိုင်သည်။
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု၊သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု စသည်တို့တွင်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိခြင်း၊ စည်းကမ်းမဲ့သစ်ခုတ်ထင်းခုတ်သူများခြင်း၊ပြန်လည်စိုက်ပျိုးမှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်များစားကျက်မြေမရှိခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့် စားကျက်မြေကျဉ်း၍ တိရစ္ဆာန်များထိန်းသိမ်းမှုမရှိလွတ်ထားခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်မားသည်။ ရံဖန်ရံခါနှစ်များတွင် မိုးခေါင်တတ်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။ မိုးရာသီဥခြင်ပေါခြင်းကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါမှာ ထိခိုက်လွယ်မှုအလယ်အလတ်ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခများတိုင်း

ရင်းသားလက်နက်ကိုင်များဆက်ကြေးကောက်ခံခြင်း၊ တောတောင်များတွင်မိုင်းထောင်ခြင်းများရှိ၍ ထိခိုက်လွယ်မှုအလယ်အလတ်ဖြစ်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးစွဲသူများခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	အမျိုးသမီးများလုပ်ခလစာနည်းခြင်းဦးဆောင်မှုနည်းခြင်း
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ပုံမှန်အလုပ်မရှိဝင်ငွေနည်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	အဝေးပြေးကားလမ်း၊မီးရထားလမ်းတို့နှင့်နီးခြင်း၊
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	ပုံမှန်အလုပ်မရှိ၊လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ဝင်ငွေနည်းခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	ရှမ်း၊ဗမာလူအများဆုံးနေထိုင်သည်။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	တောတောင်တွင်း၊ထင်းခုတ် ဝါးခုတ် မျှစ်ချိုး၊ဟင်းရှာ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	လတ်	လုပ်အားခနည်းခြင်း
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	ဆေးကို အလွယ်တကူရနိုင်သည်။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကူးစက်မှုဖြစ်နိုင်ခြေများ
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ	ဝမ်းစာဖူလုံရန် ဈေးရောင်းသူများသည်။

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	မျော်ထဲသွားပြီးဝင်ငွေရှာသည်။
၂၀	ကားသမား	မြင့်	ကားမောင်းတတ်သူရှားသည်။
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုခံရနိုင်သော လူအုပ်စုများတွင် လူငယ်အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု၊မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူလက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်း ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများနှင့်ကားသမားများသည်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။ လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင်ရှာဖွေရသူများဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့်အဝေးတွင်သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် မူးယစ်ဆေးဝါးစမ်းသပ်သုံးစွဲခြင်းမှကူးစက်ရောဂါများကူးစက်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်မားသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	သမချေးငွေအဖွဲ့	၁	၈၄	-	၈၄	ငွေစုငွေချေး	၄	၇
၂	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့	၁	၅၀	၂၀	၇၀	ငွေစုငွေချေး	၄	၇
၃	အပျိုခေါင်း	၃		၇၅	၇၅	လူမှုရေး/ဘာသာရေး	၄	၇
၄	လူပျိုခေါင်း	၃	၅၀	-	၅၀	လူမှုရေး/ဘာသာရေး	၄	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သောအဖွဲ့အစည်းများကို လည်း တွေ့နိုင်သည်။ အလုပ်နှင့်စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများအရင်းအနှီးအတွက် သမချေးငွေနှင့်မြစိမ်း ရောင်ချေးငွေအဖွဲ့များမှငွေထုတ်ချေးပေးကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ဘာသာရေး၊လူမှုရေးများ၏ လုပ်ငန်းရပ် မိရပ်ဖများ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများကဦးစီးလုပ်ဆောင်ကြသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ယူနီဆက်	၄	စာသင်ကျောင်းများအတွက်စာအုပ်များ ပံ့ပိုးပေးသည်။
၂	ပြည်ခိုင်ဖြိုး	၄	စာသင်ကျောင်းအတွက်စာအုပ်များပံ့ပိုး ပေးသည်။

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (ဥပမာ - UK Aid, GIZ **စသည့်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှာ ယူနီဆက်အဖွဲ့နှင့် ပြည်ခိုင်ဖြိုးအဖွဲ့တို့မှ စာသင်ကျောင်းသို့ စာအုပ်၊ဘောပင်နှင့်ခဲတံအချို့ပံ့ပိုးပေးသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ **စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၈	၃၆.၂%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	-	-	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၅	၁၄.၄%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၄၀	၃၈ %	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၂	၁၁.၄%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၀၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုစိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုစုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုမှာ၁၀၅အိမ်ရှိပြီး ၃၈အိမ်သည်မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။ လယ်မြေဧက ၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ ၁၅ အိမ်၊ ၅ ဧကမှ ၁၂ ဧကထိ ၄၀ အိမ်နှင့် ၁၂ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူကြီး ၁၂ အိမ်တို့ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု

		/ပုဂ္ဂလိက		တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား	-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးမြေဧက (၆၂၁)ဧကမှာ မိုးရေကိုသာအားထားရသောကြောင့်

စပါးသီးနှံထွက်နှုန်း ပုံမှန်မရှိပါ။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မိုးစပါး	၆၂၁	တင်း	၆၀	၁၀၀	၈၀	ဇွန်	နိုဝင်ဘာလ	မြင့်	နိမ့်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ် ဇွန်လမှ စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီးနိုဝင်ဘာလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။စပါးအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင်အနည်းဆုံး (၆၀)တင်းမှအများဆုံး(၁၀၀)တင်းထိထွက်ရှိသည်။ဆောင်းမြေပဲကိုလည်း စားသုံးရန်အလို့ငှာစမ်းသပ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ အခြားသီးနှံဖြစ်သော ပဲငပိကိုလည်းအနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	-	-	-	-	-	-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၀	-	-	-	-	-	
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-					-	
ခြွေလှေ့စက်	၅	-	-	-	-	-	
ရေစုပ်စက်	၁	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	-						

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်တွန်းထွန်စက် ၄၀ စင်း၊ခြွေလှေ့စက် ၅ စင်းနှင့်ရေစုပ်စက် ၁ ခု ရှိပါသည်။လယ်ယာသုံးကရိယာများမှာ အသေးစားများသာဖြစ်၍ တစ်ဦးချင်း တပိုင်တနိုင်အသုံးပြုပြီး အငှားလိုက်လေ့မရှိပါ။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီသြဇာ)	**မြေဆီသြဇာ အတင့်အသင့်**
ရေရင်းမြစ်	
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	**စိုက်ဘဏ်မှပုံစံ ၇ ရှိပါကတဧကလျှင် ၁၅၀၀၀၀ကျပ်ချေးငွေရရှိပါသည်။**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	**စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးပါသည်။**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**ဟိုပင်မြို့နှင့် နန်းမားမြို့တို့တွင်စိုက်ပျိုးရေးဆေးပစ္စည်းများဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**ဈေးကွက်ပုံမှန်မရှိပါ။**
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် အခွင့်အလမ်းမှာ ကျေးရွာ ၏မြေဆီလွှာမှာ မြေသြဇာ အတင့်အသင့် ကောင်းသည်။ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေအနေဖြင့် ပုံစံ၇ ရှိသောတောင်သူများအတွက်(၁)ဧကမှ(၅၀)ဧကထိတစ်ဧကလျှင်ကျပ်
၁၅၀၀၀၀နှုန်းဖြင့်မဟုတ်ပဲတောင်
သူတစ်ဦးချင်းအတွက် ၁၅၀၀၀၀ နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သောသွင်းအား
စုများကို ဟိုပင်မြို့၊ နန်းမားမြို့နှင့် မိုးညှင်းမြို့တို့၏ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင် လိုသလောက်ဝယ်ယူရနိုင်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များအတွက်ဈေးကွက်ပုံမှန်မရှိချေ။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**မြေလွတ်မရှိ**
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေနောက်ကျရရှိခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့် သွင်းအားစု အလုံအလောက်မရှိခြင်း
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	ကွ ျမ်းကျင်သူရှားသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားရသည်**
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	**စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိပါ**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**ကျရောက်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည်**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီသော်လည်းဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိပါ**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာအားနည်းပါသည်**
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ **သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် စိန်ခေါ်မှု နှင့်ပြဿနာမှာ လယ်မြေတိုးချဲ့နိုင်ရန်မြေ**

လွတ်မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှစိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေရရှိမှုနောက်ကျခြင်း၊ လယ်ဇကေများသောတောင်သူကြီးများအတွက် ချေးငွေမလုံလောက်ခြင်း၊သီးနှံထွက်နှုန်းအသင့်အတင့်ကောင်းသော်လည်းဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်း၊လုပ်သားအင်အားရှားပါးသည့်ပြဿနာ များအတွက် စိန်ခေါ်မှုပြဿနာများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။

(၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း**

(၂.၂.၂.၁) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၆၇	၃၅၈	
နို့စားနွား	-	-	
မြင်း	-	-	
ကျွဲ	၄	၃၁	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်	-	-	
သိုး	-	-	
ဝက်	၃၂	၆၅	တပိုင်တနိုင်မွေးမြူခြင်း
ကြက်	-	-	တပိုင်တနိုင်မွေးမြူခြင်း
ဘဲ	-	-	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျွဲ၊နွားမွေးမြူ ကြသူများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုနိုင်ရန်မွေးမြူကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဝက်နှင့်ကြက်ကိုစီးပွားဖြစ်မွေးမြူကြခြင်းမဟုတ်ပဲ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူကြသည်။

(၂.၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**မရှိ။ တောတောင်များနှင့်နီးသည်။**
ရေရရှိမှု	
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	
ဈေးကွေ	**အစိုးရဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေနှင့်မြစိမ်းရောင်ချေးငွေ၊သမချေးငွေ**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	**မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်နိုင်သည်။**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ရွာအရောက်ပွဲစားများသတ်မှတ်မှုမရှိဝယ်သည်။**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။**
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများအလွန်နည်းပါးသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	မရှိ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမြင့်မားသည်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာမရှိ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	လိုင်စင်မရှိသဖြင့် တနိုင်မွေးမြူသူများအပေါ်သားသတ် လိုင်စင်စီများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းခံရ
အခြား	-

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ဈေးကွက်ရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများမှာ ဈေးကွက်မရရှိနိုင်ခြင်းနှင့်ရောဂါကူးစက်နှုန်းမြင့်မားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများမရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်များကိုပင် သားသတ်လိုင်စင်စီများက သာရောင်းချခွင့်ရှိသောကြောင့် လိုင်စင်မှပေးသော တန်ဖိုးအတိုင်းသာရောင်းရသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း			-	
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	-	၇	၇	နိမ့်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၆	၆	၆	နိမ့်
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	-	-	-	-

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	-	-	-	-
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **အေးကင်းလုံခြုံရေး**)	-	-	-	
၁၃	ပညာရေး	၁၂	၁၂	၁၂	လတ်
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	-	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	-	၄၅	၄၅	နိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	-	၇၀	-	

ရင်းမြစ် …(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအနေဖြင့်လက်သမား (၇)ဦးမှာ

စိုက်ပျိုးကာလပြီးဆုံးချိန်တွင်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ဝင်ငွေမှာအတင့်အသင့်ရှိပါသည်။ပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် ကား(၆)စီးရှိသော်လည်း မြေသယ်ကားဖြစ်သည့်အတွက် လူစီးကားများမဟုတ်သောကြောင့် လမ်းပြင်ခြင်းအလုပ်ကိုသာ ရှာဖွေလုပ်ရသော အခြေအနေဖြစ်သည်။ ပညာရေးလုပ်သားအဖြစ်ကျောင်းဆရာမနှစ်ဦး၏ဝင်ငွေမှာ ဝန်ထမ်းဖြစ်၍ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိသည်။ အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်သား(၄၅)ဦးခန့်ရှိသော်လည်း အလုပ်ပုံမှန်မရှိ၍ဝင်ငွေရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်ကျသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
အရောင်းအဝယ်	**လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။**
အသက်မွေးလက်မှုပညာ	**သင်ယူနိုင်မည့်မြို့ကြီးများနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်သည်။**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းမှာ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းအတွက်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။ အသက်မွေးလက်မှုပညာများအတွက်မြို့ကြီးများနှင့်ချိတ်ဆက်၍အခကြေးငွေဖြင့် သင်ယူနိုင်ကြသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
အလုပ်အကိုင်ရှား	**အလုပ်ရုံ စက်ရုံများမရှိခြင်း**
အသက်မွေးပညာအားနည်း	**နည်းပညာဖြင့်အသက်မွေးနိုင်ရန်အားနည်းသည်**
အရင်းအနှီးမရှိ	ဆင်းရဲသားများအား ချေးငွေအာမခံသူမရှိ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာအခက်အခဲမှာ အလုပ်ရုံနှင့်စက်ရုံကြီးများ မရှိ၍ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသည်။ ဘွဲ့ရပညာတတ်နည်းပါး၍နည်းပညာလက်လှမ်းမမီနိုင်ပါ။ ဆင်းရဲသားများအတွက် အရင်းအနှီးငွေချေးပေးရန်အာမခံမှုမပေးနိုင်ကြပေ။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ	၅	၈			၈		၈			
	၆ လ အထိ	၄	၆			၆		၆			
	၁၂ လ အထိ	၈	၇	၂		၇	၂	၉			
	၁၂ လ အထက်	၁၁	၇	၅		၇	၅	၁၂			

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသောကြောင့် ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားသွားလာမှုလုပ်သားများ ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(၂.၃.၂)ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၃၅
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လုပ်ကိုင်ရာတွင် ခက်ခဲကြမ်းတမ်းစွာဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အသက်အန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရမှုများ

လည်းရှိသည်။

(၂.၃.၃)　ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂၇	၂၅.၇		လတ်	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်			-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂၇		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-		-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေမှာ အလုပ်လုပ်သွားသူကိုယ်တိုင် ရွာတို့ ပြန်လာသောအချိန်မှာ တစ်ပါတည်း ယူလာခြင်းဖြစ်သည်။ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စု(၂၇)အိမ်သည်ပြန် ပို့ငွေကို မှီခိုမှုအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(၂.၄)　ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	တမိုင်ခန့်ရှိမြို့သစ်ကလေးဈေး	၄ မိုင်ခန့်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီး	ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ဆန်စပါး၊ကုန်စိမ်း၊သီးနှံ	လူသုံးကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ပုံကျဈေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ

ရင်းမြစ် … **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　။ ကျေးရွာတွင် ဈေးမရှိပါ။ လိုအပ်သော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို နန်းမားဈေးတွင် ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ရာသီမရွေး သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ကြသည်။

(၂.၅)　ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	**ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား**	**ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမ ည့် ကာလ**	**အတိုးနှုန်း (လ)**	**အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု**	**ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ**
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊ သ မချေး ငွေ)	ချေးငွေ	ချေးငွေကာ လအများ ဆုံးတနှစ်	တလလျှင်ငါ းဆယ်ပြား မှနှစ်ကျပ်ထိ	ပုံစံ ၇	အချိန်မီမရရှိခြင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ချေးငွေ				
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	-	-	-	-	-
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေးအစီအစဉ်	-	-	-	-	-
ငွေချေးပေးသူ	-	-	-	-	-
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ မျိုးများ	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လမ်းမှီမှုမှာ အစိုးရဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး စရိတ်ချေးငွေကို မြို့နယ်အစိုးရ စိုက်ဘဏ်မှာ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးချိန်ဖြစ်သော ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ထုတ်ယူရရှိသည်။ အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် ပြင်ပချေးငွေများ မရှိပါ။ ဆွေမျိုးများ မိတ်ဆွေများထံတွင် မကြာခဏ ချေးယူရရှိနိုင်သည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	**အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)**	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	**မြင့်**	**ဓါတ်မြေသြဇာကို အလွန်အကျွံသုံးခြင်း**
အပင်မျိုးစိတ်များ	**မြင့်**	**မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုအားနည်း**

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	
ရေရှင်းမြစ်	လတ်	
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ တွင် ဓာတ်မြေ‌ြာများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးစနစ်မှားယွင်း မှုတို့ကြောင့် မြေဆီသြဇာများအန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်မားသည်။ ဒေသမျိုးရင်းများဖြစ်သည့်အပင်များအစား ထွက်နှုန်းတိုးမျိုးများသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် အပင်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာသည်။ ရေအရင်းအမြစ်အနေဖြင့် မိုးရေကိုသာအားထားရပြီး သောက်သုံးရေကိုရေတွင်း၊လက်နှိပ်တုံကင် ကိုသုံးကြသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုမရှိ၍ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းပစ်ရန်နေရာမရှိ၍ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမှိုက်များဖြင့်ပြည့်နှက်နေပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ		၁	၁	
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၉	၅	၁၄	၂.၅%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၄	၂၀	၃၄	၆.၁%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၆၆	၁၉၇	၃၆၃	၆၅%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၃	၄၁	၉၄	၁၆.၈%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄	၁၈	၂၂	၃.၉%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၂၂	၃၀	၅.၇%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၅၄**	**၃၀၄**	**၅၅၈**	**၁၀၀%**

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာကြည့်ရာတွင် စာမတတ်သူ(၁)ဦး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး(၁၄)ဦး၊

မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူ(၃၄)ဦး၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၃၆၃)ဦး၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၉၄)ဦး၊ အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၂၂)ဦး၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူ (၃၀)ဦး ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်ကြသောလူဦးရေများအနက် မူလ တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေအများဆုံးဖြစ်ပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၁	၂၅	၅၆	၄၀%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၉	၃၂	၅၁	၃၆.၄%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၅	၁၀	၂၅	၁၇.၈%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၆	၈	၁၄	၅.၇%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာရှိပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကို အုပ်စုကျေးရွာမြို့သစ်ကလေးတွင်သွားရောက် သင်ယူကြရသည်။မူလတန်းကလေး ကျားမပေါင်း(၅၆)ဦး အလယ်တန်းကလေး(၅၁)ဦး၊အထက်တန်းကလေး(၂၅)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား(၈)ဦးတို့ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာတွင် ကျောင်းနေသူများသည် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကိုသာအများဆုံးတက်ရောက်ကြပြီးအ ထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သူနည်းသွားပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်းတွင်ရှိသည်။	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၁၂၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၅ပေအရွယ်ရှိ အခန်း(၆)ခန်း	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊အုတ်နှင့်ကွန်ကရစ်(ကောင်း	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုရှိ၊ ကျောင်းအိမ်သာကောင်း	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့်ကြိမ်ရေ)	တခါတရံရှိ(ဆန်ပြုတ်)					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၆	၇			
ကျေးရွာခန့်						

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်းရွာအတွင်မှာရှိပါသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား အများစုမှာ ကျောင်းသို့ ခြေလျင်သွားကြသည်။ စက်ဘီးနှင့်လည်း အနည်းငယ် တက်ရောက်သည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများလုံး၀ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ကျောင်းအိမ်သာလည်း ကောင်းပါသည်။ ကျောင်းတွင်အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှုတခါတရံဆန်ပြုတ်တိုက်ကျွေးမှုရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမဦးရေမှာ ၇ဦးရှိပါသည်။ အားလုံးအစိုးရခန့်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	၇
တပည့် - ဆရာ အချိုး	-
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	အသင့်သင့်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	-
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျောင်းတွင်အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းအားကစားပစ္စည်းမရှိပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စာသင်ကျောင်းမှာ အဝေးပြေးလမ်းနှင့်နီးသောကြောင့်ယာဉ်တိုက်မှု အန္တရာယ်ရှိသည်။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ၏ငွေကောက်ခံမှုရှိသည်။ ကျောင်းသားမိဘများကပညာ ရေးစိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းသည်။ ဆရာဆရာမများနှင့်ကျောင်းသားမိဘများ စည်းလုံးမှုမရှိသောကြောင့်

ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲပြဿနာများနှင့်ရင်ဆိုင်ရသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	*မြင့်*			*မိုးတွင်းကာလတွင်ဖြစ်တတ်သည်။*
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	*မြင့်*			*ခြင်ပေါက်ဖွားခြင်းမှဖြစ်တတ်သည်။*
၃	ငှက်ဖျား	*မြင့်*			*မိုးတွင်းကာလတွင်ဖြစ်တတ်သည်။*
၄	အသက်ရှုလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	*မြင့်*			
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		*နိမ့်*		*မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများနေခြင်း၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများမှတဆင့်ကူးစက်*
၆	တီဘီ		√		*အသက်ရှုလမ်းကြောင်းမှတဆင့်ကူး*
၇	ဆီးချို		√		*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၈	သွေးတိုး		√		*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		√		*ဆင်းရဲပြီးငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း*
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		√		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာကြပြီး အဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ မိုးရာသီနှင့်ရာသီဥတုအကူးအပြောင်းတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုမြင့်သည်။ ခြင်ကိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်တတ်သော သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားရောဂါများလည်းအဖြစ်များသည်။ အသက်ရှုလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကူးစက်ရောဂါမှာလည်းမြင်သည်။ တီဗီ၊ ဆီးချို၊အသည်းရောဂါ (ဘီပိုး၊စီပိုး) တို့ဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။*
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။*
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ*

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
				လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√		

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းကိုကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှကျေးရွာများသို့ကွင်းဆင်း၍ ထိုးနှံပေးပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)**	**အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)**	**ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ**	**ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)**	**မှတ်ချက်**
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၁ မိုင်ခွဲ	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ-၁ ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) –၁ တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	မလုံလောက်မှု	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - ၃ ဦး လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - ၅ ဦး		

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			သားဖွားဆရာမ - ၂ အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ			ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၄ မိုင်ခန့်		ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန မရှိပါ။ကျေးရွာနှင့်တမိုင်ခန့်ဝေးသောမြို့သစ်ကလေးအုပ်စုကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိသည်။မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ (၄)မိုင်ခန့်ဝေးသောဟိုပင်မြို့တွင်တည်ရှိပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ	အကောင်း/	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု	အခြား

	အတွက်	အဆိုး	နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၂	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)						
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၆၀	ကောင်း	√	√	√	
ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း	-					
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား	-					

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း(၁၂)တွင်းနှင့် အဝီစိတွင်း(တုံကင်) ၆၀တွင်းရှိသည်။ တ

နှစ်ပတ်လုံးရေလုံလောက်မှုရှိပြီး သောက်သုံးရန်သင့်တော်ပါသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**	**ရှင်းလင်းချက်**
ယင်လုံအိမ်သာ	၉၉	ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူဖြစ်ပါသည်
ကျင်းအိမ်သာ	၆	အလွန်ဆင်းရဲ
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၁၀၅	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၀၅)အိမ်ရှိသော်လည်း ယင်လုံအိမ်သာမှာ(၉၉)

လုံးသာရှိပြီး ကျန်(၆)လုံးမှာကျင်းအိမ်သာများဖြစ်သည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	***ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ***	***ရှိ***	***မရှိ***	***မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်***
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	***ရှိ***		***အနည်းငယ်***

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*		*အနည်းငယ်*
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		*မရှိ*	
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**		*မရှိ*	
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု၊ခေါင်းဆောင်မှုများအနည်းငယ်ရှိသည်။မြစိမ်းရောင်ချေးငွေအဖွဲ့များနှင့်ဘာသာရေး၊သာရေး၊နာရေးကိစ္စရပ်များတွင်ဦးဆောင်သော အမျိုးသမီးကြီးများနှင့်အပျိုခေါင်းအဖွဲ့များရှိသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	**ဆိုး**				
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	**ဆိုး**				
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး				
အခြား	၁	**ဆိုး**				

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်း နှစ်လမ်းရှိသည်။ လမ်းသွယ်-၁ မှာ အကျယ်(၃၃)ပေနှင့် အရှည်၂၂၀၀ ပေရှိသည်။ လမ်းသွယ် -၂ မှာ အကျယ်(၃၃)ပေ အရှည် ၁၇၈၀ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှနန့်ရင်း

ချောင်းထိကုန်ထုတ်လမ်း အရှည် ၁မိုင် ၁ဖာလုံရှိသည်။ ကုန်ထုတ်လမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးပွင့်လင်းရာသီ မှသာအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား	၃/၁၈ ပေ	ဆိုး		-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	-				
အခြား	-				

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတံတားတည်ရှိမှု မှာ အဓိကရွာအဝင်ပေါက် တွင်အကျယ်(၃)ပေ၊အမြင့် ၃ ပေအရှည် ၁၈ ပေ ရှိအုတ်စီတံတားနှင့် မြင်သာရွာလမ်းသွယ်တွင်အကျယ် ၃ပေ၊အရှည် ၁၀ပေရှိသောအုတ်စီတံတား(မကောင်း)နှင့်မြင်သာရွာလမ်းသွယ်တွင်သစ်သားတံတား(မကောင်း)တစင်းတို့ရှိပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၉၀	၉၉	၆	၁၀	-	၅၈

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် စက်ဘီး ၉၀ စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၉၉ စီး၊ထော်လာဂျီ ၆ စီး၊ ကား(၁၀)စီး နှင့်နွားလှည်း(၅၈)စီး ရှိပြီး အများစုမှာတပိုင်တနိုင်သွားလာ

ရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကိုအများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၃၂	သင့်	
ဆိုလာစနစ်	၄၀		
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-		
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မဟာဓာတ်အားလိုင်းအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု(၃၂)စုရှိပြီးဆိုလာမီးအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု (၄၀)စုရှိပါသည်။ အချို့သော ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများမှာဘက္ထရီမီးချောင်းနှင့် ဖယောင်းတိုင်မီးတို့ကိုအသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	**ဖုန်း**	**ရေဒီယို**	**တီဗွီ**	**ဂြိုလ်တုစလောင်း**	**အခြား**
အရေအတွက်	၂၄	၃	၄၃	၃၁	-

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သတင်းအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာနှင့်ပါတ်သက်၍ တယ်လီဖုန်း ၂၄ လုံး။ရေဒီယို ၃ လုံး တီဗွီ ၄၃ လုံး ဂြိုလ်တုစလောင်း ၃၁ ခုရှိပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	သီးသန့်မရှိ၊တီဗွီရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ရှုကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်(အားလပ်ချိန်များ)
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားပစ္စည်းများ မရှိ၊အားကစားကွင်းမကောင်း
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မဖြစ်မနေပါဝင်ကြရသည်
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	အားနည်းသည်

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	စာကြည့်တိုက်မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအတွက်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ အားကစားနှင့်အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်း လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းသည်။ဘော့လုံးအနည်းအကျဉ်း ကစားကြသည်။ ယာဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ရိုးရာပွဲများ ထိန်းသိမ်းမှုလည်းအားနည်းနေကြပြီဖြစ် သည်။ ရိုးရာယာဉ်ကျေးမှုနှင့်ဆိုင်သော တူရိယာများ၊အသိပညာများ၊အတတ်ပညာများအတွက်လကဆင့် ကမ်းလက်လှမ်းမီမှု အလွန်အားနည်းပါသည်။ လူငယ်များမှာ မိမိအိမ်တွင်ငင်းရေး၏စီးပွားရေးတွင်အဓိက လုပ်ကိုင်နေရသောကြောင့် စာဖတ်ချိန်မရှိအားနည်းကာစာတတ်သူနည်းပါးလာခဲ့သည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	၄ မိုင်ခန့်ဝေးသောဟိုပင်မြို့တွင်မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးရုံးရှိသည်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	၄ မိုင်ခန့်ဝေးသောဟိုပင်မြို့တွင်ရဲစခန်းရှိသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ ခိုးမှုအနည်းငယ်ရှိသည် ကျေးရွာသားများသည်မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုအသုံးပြုပြီးလိုအပ်သောသတင်းအချက်အ လက်များအတွက်ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ကြသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းလက်လှမ်းမီမှုမရှိ၍ အာမခံလုပ်ငန်းအား စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းသည်။ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုမရှိချေ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။

ဗဟုသုတနည်းပါးကြသည်။ရွာသားများလိုအပ်ပါ

က ရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်သော်လည်း ရဲဝန်ထမ်းအားနည်းပီး ကျေးရွာနှင့်ရဲစခန်း ၄ မိုင်ခန့်ဝေးသောကြောင့် မှုခင်းဖြစ်ပွားပါကအချိန်မီမရောက်ရှိနိုင်ပေ။ ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်		၂	၂	၁

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ခိုးမှုနှင့်မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုအခြေအနေမှာ သာမန်အခြေအနေဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဝေးသောကြောင့် ညအချိန်အခါများ၊ လူသွားလူလာပြတ်သည့်အချိန်များတွင်ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပေါ်၌အကြမ်းဖက်လုယက်မှုများ ဖြစ်ပွားလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူ များလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီးရောင်းချနိုင်သည်။ စပါးနှင့်မြေပဲ ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	မြင်သာကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီးမြစ်ကြီးနားမန္တလေးကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင်တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရ အထူးကောင်းမွန်မှုရှိပြီး၊ တစ် နှစ် ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့ စွာသွားလာနိုင်ပေသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များ၏။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပ ပုဂ္ဂလိ က ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်း

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	မှုရှိပြီး၊ထို အထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆိုင်ရွက်မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်း များဖြစ် စေပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လည်း စိုက်ပျိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သောနည်းပညာပေးစံပြစိုက်ကွက်များလည်းကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးထားခြင်းသည်လည်း တောင်သူများအတွက် ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ အား အချိန်နှင့် တစ်ပြေး ညီရရှိစေသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင် တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက် များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ် ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ဟိုပင်မြို့ဆေးရုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သွား ရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာ သည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ်သုတ၊ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အားတီဗွီဖြင့် သားပြင်မှကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းစသောလူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးလာရေးအတွက် အထောက် အကူပြုနေသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိ ရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်အားပြိုင်မှုအချို့ ရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်

အပယ်နှင့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်းငယ်အားနည်း ကြောင်းတွေ့ ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ် မြေရိုင်း များထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ် မှုတိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာ နနှင့် ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အခြားဒေသသို့ (ဟိုပင်နှင့်မိုးညှင်းမြို့နယ်ဆေးရုံများသို့) သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု**					
	• ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းမှုမရှိသဖြင့်ကျေးရွာများ ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်ကျနေခြင်း	• ငြိမ်းချမ်းရေးမူဝါဒများကိုအသုံးချမှုနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်လိုသောဆန္ဒ၊ သဘောထားများ ကွဲလွဲမှုရှိနေခြင်း	• နေရာဒေသအသီးသီးတွင်ပြည်သူများ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဝမ်းပန်းတသာကြိုဆိုစောင့်မျှော်နေလျက်ရှိခြင်း	• အယူအဆသဘောထားများခံယူချက်များ ကွဲလွဲနေမှုရှိနေခြင်းအင်အားပြိုင်ဆိုင်မှု ရှိနေခြင်း	• ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း မာနထားခြင်းထင်တစ်လုံးရှိနေခြင်းများကို ခဝါချ၍ တိုင်းပြည်အကျိုးကို လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်	- ပြည်သူအုပ်ချုပ်သော ပြည်သူ့အစိုးရလက်ထက်တွင်ငြိမ်းချမ်းရေးကို လျင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အထူးပင်အလေးနက်ထားပြီးဆောင်ရွက်သင့်သည်။
	• ဘာသာသာသနာအကျိုးသယ်ပိုးထမ်းဆောင်နေခြင်း • သဒ္ဓါတရားအားကောင်းခြင်း	• ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာသည်နေလကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်ရှိနေခြင်း	• ယုံကြည်မှုရှိခြင်း ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်အမွန်မြတ်ဆုံးသောဘာသာအဖြစ် ရပ်တည်မှုရှိနေခြင်း	• ဘာသာကွဲများ နေရာအနှံ့နှောက်ယှက်မှု ရှိနေခြင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ တည်ထားကိုးကွယ်အားနည်းခြင်း	• သာသနာ့အမွေဆက်ခံသူများအား လုံခြုံမှုရှိအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ပေးရန်	- မိမိယုံကြည်ကိုးကွယ်သောဘာသာများကို ဘာသာအရေးအတိုက်အခံအဖြစ်ရင်ဆိုင်နေရခြင်းသည် နေရာဒေသအသီးသီးတွင်ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေကြသဖြင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ပေသည်။
	• ကျေးလက်လမ်းတံတားများအဆက်	• ရွာအတွင်းစိုက်ပျိုးရေး၊လယ်ရေမြောင်း	• အလှူရှင်များ ပေါများခြင်း	• တံတားတည်ဆောက်ရာတွင်	• အရည်အသွေးပြည့်မီသော တံတားများ	- ကျေးလက်နေပြည်သူတို့သည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	မပြတ်တည်ဆောက်နေရခြင်း	များပေါ်များခြင်း ကျေးရွာချက်ဆက်ချောင်းကြီးများရှိနေခြင်း	ရွာသူရွာသားများလုပ်သားအင်အားအပြည့်အဝပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်း	ငွေကြေးအခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်နေရခြင်း	တည်ဆောက်ပေးခြင်း အစိုးရတံတားအင်ဂျင်နီယာများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်	များတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများရှိသော်လည်း အသိပညာအတတ်ပညာ များအားနည်းသဖြင့် ပညာရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
	• ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးလုပ်ငန်းများဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုလုပ်နေရခြင်း • လုယက်မှုများနှင့်ရင်ဆိုင်နေရခြင်း	• ခိုးမှု၊လုယက်မှုများရှိနေခြင်းဘိန်းဖြူများရွာအတွင်းရောင်းချသူရှိနေခြင်း	• ရပ်မိရပ်ဖများသည်ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများအပေါ်တွင် သားသမီးကဲ့သို့စေတနာထားစောင့်ရှောက်ကာကွယ်ပေးခြင်း	• သူခိုးနှင့်ဘိန်းဖြူရောင်းချသူများကိုရဲဌာနများမှ ထိ ထိရောက်ရောက်အရေးမယူခြင် လစ်လျူရှု ထား နေပါသည်။	• ရာဇဝတ်သားများကိုလာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ မပြုလုပ်ပဲ ဥပဒေအတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။	- ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လူငယ်များသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေသောကြောင့် အကျင့်စာရိတ္တများ ပျက်စီးမှုမရှိအောင် အချိန်မီ ပြုပြင်ပေးရန်။
	• ကျေးရွာအတွင်းလမ်းကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအဆင်မပြေခြင်း	• ချဉ်ကပ်မြောင်းများမရှိခြင်းနှင့်ကျောက်ချောလမ်းများအရည်အသွေးမပြည့်မီခြင်းတို့ကြောင့်	• ကျေးရွာလမ်းများကိုပုဂ္ဂိုလ်အလှူရှင်များကပြင်ဆင်ပေးနေခြင်းနှင့်ကားလုပ်သားအင်အားများစုစည်းပါဝင်မှုရှိနေခြင်း	• နည်းပညာအားနည်းခြင်းနှင့်လမ်းပြင်ရာတွင်သဲ၊ကျောက်များရရန်အတွက်အခက်အခဲရှိနေပါသည်။	• သဲကျောက်များစုဆောင်းခြင်းလမ်းများကူးသန်းသွားလာသောကားကြီးများအားဝန်ချိန်သတ် မှတ်ထားရန်နှင့်ဥပဒေများထုတ်ပြန်ပေးရန်	- လမ်းများတည်ဆောက်ရာတွင်ခေတ်နှင့်လျော်ညီသောဆက်သွယ်ရေးလမ်းကိုအဆင်ပြေချောမွေ့အောင်လူထုနှင့်အစိုးရအင်ဂျင်နီယာများလက်တွဲညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• အလုပ်လုပ်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်မှုအားနည်းခြင်း • တိုးတက်မှုလမ်းစများအား နည်းနေခြင်း	• ခေါင်းဆောင်ပြောဆိုသည်ကိုလက်ခံသောဓလေ့ရှိနေခြင်း • လူအစွမ်းနှင့်လုပ်ဆောင်ချက်များကိုပြသခွင့်၊ အသုံးချခွင့်မရှိသေးခြင်း	• ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည်ကိုသိရှိခြင်း • စုပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်သောအလေ့အထကိုလေ့ကျင့်လုပ်ဆောင်ခြင်း	• အတိုက်အခံများရှိနေခြင်း • အများလုပ်ရပ်များ စိုးမိုးနေသဖြင့်အမှန်တရားများဆောင်ရွက်ရန်အခက်အခဲရှိနေပါသည်။	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့စည်းတစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ရင်းနှီးမှုရရှိအောင်စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း	- ယုံကြည်မှုများခံယူချက်များကွဲလွဲမှုများရှိနေသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်နောက်ကျနေသည်ကိုတွေ့ရှိနေရပါသည်။ သို့ပါကမာနများမရှိကြပဲစုပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပေသည်။
၂	**လယ်သမားအုပ်စု**					
	• တိုးချဲ့မြေရှိသော်လည်းဒေသတွင်းလုံခြုံမှုမရှိခြင်း • ငွေအရင်အနှီးစိုက်ထုတ်နိုင်မှုအင်အားမရှိခြင်း	• လယ်ယာမြေတိုးချဲ့ရာမှာဒေသနှင့်အလှမ်းကွာဝေးသဖြင့်သွားလာရာလမ်းများမရှိပေ။ • နေရာအနှံ့ကန်ထရိုက်များနေရာယူနေခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။	• အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေသူများကို တိုးချဲ့လယ်ယာမြေတွင်နေရာချထားပေးရန် • တန်းတူညီတူအခွင့်အရေးပေးရန်	• လယ်ယာမြေစီမံကိန်းတွင်ငွေရှင်ကြေးရှင်များအားဦးစားပေးနေသည်ကိုတွေ့ရှိနေရပါသည်။	• အငြင်းပွားမှုမရှိအောင်ဆောင်ရွက်စီမံပေးသင့်ကြောင်းနှင့်လယ်သမားတို့၏ဘဝမြင့်တင်ပေးရန်မှာ မလွဲဧကန်လိုအပ်ကြောင်း	○ ဆန်စပါးများကိုတင်ပို့ရောင်းချရာတွင်အသေးစားကုန်သည်များမှသာဝယ်ယူနေခြင်းကြောင့် လယ်သမားများအကျိုးခံစားမှုလွန်စွာနှောက်နှေးလျက်ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်စပါးဝယ်ရာတွင်ကုန်သည်အကြီးစားနှင့်ပွဲရုံများရှိရန်လိုအပ်ပေသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• စပါးများစိုက်ပျိုးရာတွင်ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးစနစ်ကျင့်သုံးမှုမရှိပေ။ • စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်လုံလောက်မှုမရှိသေး။	• မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်ခေတ်သစ်စိုက်ပျိုးနေသောစိုက်ပျိုးစနစ်များကိုလေ့လာမှုမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးပညာရှင်များအားစိုက်ကွင်းထဲသို့ကွင်းဆင်း၍လယ်သမားများအားပညာပေဟောပြောခြင်းများပြုလုပ်သင့်ပေသည်။	• လယ်သမားများသည်လေ့လာမှုအားနဲခြင်းနှင့်သမာရိုးကျစိုက်ပျိုးနည်းများကိုလက်ကိုင်စိုက်ပျိုးနေလျက်ရှိနေသည်။	• စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးရန်ယခုအချိန်တွင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။	○ အရည်အသွေးများကိုမြှင့်တင်ရာတွင်ပညာရှင်များလုံလောက်စွာမွေးဖွားပေးရန်စီမံကိန်းတစ်ရပ် အနေဖြင့်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
	• စိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက်ချေးငွေများအချိန်မီမရရှိခြင်း • လယ်ယာသုံးစရိတ်စခများဈေးကြီးနေခြင်း	• ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း • အချိန်မီမစိုက်ပျိုးနိုင် ခြင်းနှင့်စိုက်စရိတ်စခများဈေးကြီးနေပါသည်။	• အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီချေးငွေများထုတ်ချေးရန် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေများ ရရှိအောင်ဖန်တီးပေးရန်အနေးနှင့်အမြန်လိုအပ်ပါသည်။	• ချေးငွေများအချိန်မီမရောက်ရှိပေ။ • လယ်ယာထွက်သီးနှံများဈေးကွက်မရှိသဖြင့်လွန်စွာပင်အခက်ကြုံနေရပါသည်။	• ဘဏ်ချေးငွေများကိုလယ်သမားလက်ထဲသို့အချိန်မီရောက်ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်နေပါသည်။	○ လယ်ယာသုံးစက်နှင့်စက်ပစ္စည်းများကိုတွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက်လက်ရှိဈေးနှုန်းထက်ပို၍ လျှော့ရန်မှာအထူးပင် လိုအပ်နေပါသေး သည်။
	• ဩဇာဖြင့်မအုပ်ချုပ်ပဲအာဏာနှင့်အုပ်ချုပ်မှုရှိနေ • ဘက်လိုက်မှုများအသက်ရှင်နေခြင်း	• အခွင့်ထူးခံပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတ္တကြီးသူစိုးမိုးမှုများရှိနေပါသည်။	• လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်တွင် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိလာအောင်အကောင်အထည်ဖော်ရန်အနေးနှင့်အမြန်လိုအပ်ပါသည်။	• ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့်အတွေ့အကြုံများမရှိခြင်း ဗဟုသုတ မရှိပေ။	• အုပ်ချုပ်ရေးသင်တန်းများပေးရာတွင်အားနဲနေခြင်းနှင့်ပြောင်းလဲမှုမရှိသေးခြင်း။	○ လူသားများ စည်းကမ်းလိုက်နာရန်အတွက်မှာဥပဒေသည်အဓိကအခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်နေသဖြင့် ဥပဒေစိုးမိုးနိုင်ရန်အတွက်ဆောင်ရွက်ရာမှာအလွန်ပင်နောက်ကျနေသည်ကို

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
						ခံစားတွေ့မြင်နေရပါသည်။
	• ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့်လမ်းများဖောက်လုပ်ပေးရန် • ထုတ်ကုန်များလျင်မြန်စွာမရောက်နိုင်ခြင်း	• စပါးများရိတ်သိမ်းပြီးသော်လည်းထုတ်ကုန်လမ်းမရှိသဖြင့် တောင်သူများ အခက်ကြုံနေရ ပါသည်။	• ကုန်သွယ်မှုလမ်းများရှိပါကဈေးကွက်သို့လျင်မြန်စွာရောက်ရှိလာနိုင်သည်။	• စိုက်ခင်းသို့သွားလာရန်လမ်းမရှိသဖြင့်စိုက်ပင်များ အောင်မြင်နိုင်မှု လျော့နည်းလာ နိုင်ပါ သည်။	• ပြည်သူများအခက်ကြုံတွေ့နေရသောထုတ်ကုန်လမ်းများကိုဖောက်လုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။	○ စပါးတို့သည်လယ်သမား တို့၏ အသက်သွေးကြောများဖြစ်သဖြင့်ကူးလူးဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သော ကုန်ထုတ်လမ်းများအားသင့်လျော်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။
	• စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာမရရှိမှု • စိုက်ပျိုးမြေဆီကုန်ခမ်းမှု • သဘာဝမြေဩဇာလုံလောက်စွာမရရှိခြင်း	• လယ်ရေသွင်းကျေးထိုင်မြောင်းများပျောက်ကွယ်ခြင်းနှင့် တိမ်ကောမှုများရှိနေပါသည်။	• ဆည်မြောင်းများကိုရေစီးရေလာကောင်းအောင်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သဘာဝမြေဩ ဇာများကိုအသင့်အတင့်ကျွေးရန်	• စိုက်ပျိုးရေများအတွက်လုံလောက်စွာမရရှိခြင်းသဘာဝမြေဩဇာများ ကျွေးရာမှာအားနည်းလာခြင်းနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာများကိုမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• ဆည်မြောင်းများကိုပြုပြင်ရန်မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ရရှိလာအောင်ဖန်တီးပေးရန်ခေတ်နှင့်လျော်ညီသော စိုက်ပျိုးစနစ်များကို သင်ကြားပေးရန် လိုပါသည်။	○ နှစ်ကာလများစွာပျက်စီးလာသောဆည်မြောင်းများကိုစနစ်တကျဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့်ဓာတ်မြေဩဇာများကိုအရည်အသွေးပြည့်မီအောင်စိစစ်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။
၃	လူငယ်အုပ်စု					
	• ခရီးသွားလာမှုများ	• မိသားစုဝမ်းစာမဖူ	• နေ့စားလုပ်ခများ	• အလုပ်လုပ်ရန်	• အလုပ်ရှင်နှင့်	–မိမိကျေးရွာတွင် အလုပ်ရှာ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	ခြင်း • လုပ်အားခအပြည့်အဝမရရှိခြင်း	လုံ၍ခရီးများထွက်ပြီးငွေရှာရခြင်း • နေဝင်မိုးချုပ်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရခြင်း	ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • အလုပ်လုပ်ချိန်များ သတ်မှတ်ခြင်း	အတွက်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရန်အခက်အခဲရှိခြင်း • လုပ်အားခအပြည့်အဝမရရှိခြင်း	အလုပ်သမားပြေလည်မှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ထွက်သောလူငယ်များလုပ်အားယိုစီးမှုများသဖြင့်မိမိကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်နည်းဗျူဟာများကိုအစိုးရဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်
	• ပညာတတ်များထွက်ပေါ်လာခြင်း • လူမှုရေးကဏ္ဍများပါဝင်မှုခြင်း	• မိမိကျေးရွာတွင်ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လူမှုရေးကဏ္ဍများလူငယ်များပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း	• လူငယ်များအားဦးဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်း များရှိလာအောင်	• လူငယ်များသည်ပညာအရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်များကိုကောင်းစွာအသုံးချနိုင်ခြင်း	–ပေါင်းစည်းညှိနှိုင်းတိုင်ပင်တတ်သောနည်းစနစ်နှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအားနားလည်တတ်ကျွမ်းမှုရှိစေရန်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ထားရှိခြင်း
	• အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း • အချိန်ဖြုန်းနေမှုများနေခြင်း	• စက်ရုံအလုပ်ရုံများနှင့်ပုဂ္ဂိုလလုပ်ငန်းရှင်များမရှိမှုနှင့်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန်ရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်	• လူငယ်များအားအလုပ်အကိုင်များရရှိအောင်ဖန်တီးမပေးနိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသများတွင်လူငယ်အလုပ်အကိုင်များရရှိအောင်စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက်သ	–မြို့ပြများတွင်အလုပ်အကိုင်ပေါများပြီးကျေးလက်နေပြည်သူများအလုပ်အကိုင်မရှိသဖြင့်မြို့ပြများကဲ့သို့ကျေးလက်တွင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တည်ဆောက်ပေးသင့်သည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
					င့်သည်။	
	• အားကစားစည်းကမ်းလိုက်နာမှုမရှိခြင်း	• အားကစားနှင့်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများလုံလောက်မှုမရှိ	• အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများလုံလောက်စွာထားရမည်	• လေ့ကျင့်မှုအားနဲခြင်း၊စည်းကမ်းလိုက်နာမှုအားနဲခြင်း၊စနစ်တကျလိုက်နာမှုမရှိ	လူငယ်များအား အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများ လုံလောက်အောင်ထားရှိပြီးစည်းကမ်းတကျရှိလာအောင် သင်ကြားပေးခြင်း	–အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီတတ်သော စိတ်ဓာတ်များ ရရှိလာအောင် သင်ကြားရန်လိုအပ်ပါသည်။
	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	• မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း • ပတ်ဝန်းကျင်အားမလေးစားခြင်း	အလုပ်အကိုင်များရှားပါးခြင်းနှင့်မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင်မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းသူများပေါသဖြင့်အလွယ်တကူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	မူယစ်ဆေးဝါးကင်းစင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးပါကလူငယ်တို့၏ဘဝသာယာသည်သာမကလူငယ်တို့နှင့်သက်ဆိုင်သောမိသားစုပါ စိတ်ချမ်းသာရခြင်း	• ဥပဒေစိုးမိုးမှုမရှိသေးခြင်းလာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများအသက်ဝင်နေခြင်း	• လက်ရှိခေတ်စားနေသောမူးယစ်ဆေးဝါးများကိုအမြစ်ပြုတ်အောင်ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်လူငယ်များကို အလုပ်အကိုင်များရရှိအောင် ဖန်တီးဆောင်ရွက်	–လူငယ်တို့၏အားလပ်ချိန်တွင်မူးယစ်ဆေးဝါးများဝင်ရောက်လာပြီးထိုအားလပ်သည့် အချိန်တွင်လူငယ်များအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်ဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့်လူငယ်တို့၏ဘဝသည်ထွန်းတောက်လာပါလိမ့်မည်။
	• ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများ ပျောက်ကွယ်လုနီးပါးရှိလာခြင်း • စည်းကမ်းလိုက်နာ	အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုများကိုမိမိတို့နိုင်ငံအနေနှင့်မကာကွယ်နိုင်သည့်အပြင် ထိုယဉ်ကျေးမှုနယ်	မိမိတို့ကိုးကွယ်ယုံကြည်သောယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်အောင်	• မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်းမရှိသောယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့မှမတားဆီး	• သိမ်ကောပျောက်ကွယ်လုနီးပါးဖြစ်နေသောမြန်မာယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများကိုနေရာဒေသ	–မြန်မာ့ဓလေ့၊အစဉ်အလာနှင့်မကိုက်ညီသောယဉ်ကျေးမှု၊ဘာသာများကိုမိမိတိုင်းရင်းသူတိုင်းရင်းသားများမကျင့်သုံးစေရန် လိုအပ်သောစည်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	မှုအားနဲခြင်း	ပယ်တွင်လူငယ်များအားအသုံးချခံနေရခြင်း	စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	နိုင်ခြင်း၊အလေးမထားခြင်းမျက်ကွယ်ပြုနေခြင်း	အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	မျဉ်စည်းကမ်းများချမှတ်ပေးရန်
၄	**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု**					
	• လျှပ်စစ်မီတာများမတပ်ဆင်နိုင်ခြင်း • မိမိဒေသတွင်အလုပ်များရှားပါးခြင်း	• အလုပ်အကိုင်များရှားပါးမှုတို့ကြောင့်ဝင်ငွေရလုပ်ကိုင်နိုင်သောပွဲရုံ၊စက်ရုံနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များမရှိခြင်း	• ရာသီအလိုက်နေ့စားခရရှိနိုင်သောလယ်ယာလုပ်ငန်းများရှိနေခြင်း	• ရရှိလာသောလုပ်အားခသည်မိသားစုဝမ်းစာကိုပြေလည်မှုရှိအောင်ဖန်တီးမပေးနိုင်ခြင်း	• ကုန်ဈေးနှုန်းများလျှော့ချပေးခြင်းလုပ်ခဈေးများမြှင့်တင်ပေးခြင်းပင်လွန်စွာပင်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနည်းပါးလာနိုင်ခြင်း	ခရီးထွက်၍အလုပ်များရှာဖွေခြင်းသည်မိမိ မိသားစုအရေးကိုစောင့်ရှောက်မှုအားနည်းနေသဖြင့် ငွေစု၊ငွေချေးစနစ်များ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ပေးရန်
	• ဈေးရောင်းဈေးဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း • ကုန်ကြမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်မလွယ်ကူခြင်း	• ပညာရေးနှင့်အသုံးစရိတ်များကိုပြေလည်ဖန်တီးရခြင်း	• ဒေသတွင်တောထွက်ရောင်းချစရာများထွက်ရှိနေခြင်း	• ငြိမ်းချမ်းရေးမရရှိမှုကြောင့်ရောင်းချရန်အထွက်ကုန်စည်များမရရှိခြင်း	• ဈေးရောင်းဈေးဝယ်ဖြင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေရသဖြင့်အစားထိုးလုပ်ငန်းများဖန်တီးထားရှိခြင်း	ဈေးရောင်းဈေးဝယ်များပြုလုပ်ရာတွင်ဈေးတန်းနှင့်ဈေးနေရာများပေးခြင်းဖြင့်အခွန်ဘဏ္ဍာငွေများ ရရှိစေသည့်အပြင်စည်းကမ်းလိုက်နာမှုရှိအောင်နည်းပညာပေးသင့်ပါသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ခြင်း • ဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း	• ခရီးထွက်၍ဝင်ငွေရှာဖွေရာဒေသတွင်ခြင်နှင့် မသန့်ရှင်းခြင်း	• ခရီးသွားလာရာတစ်လျှောက်တွင်ခြင်ထောင်နှင့်ဆေးများယူဆောင်ခြင်း	• အလုပ်လုပ်ရာဒေသတွင်ကျန်းမာရေးအတွက်ကုသရန်ဆေးနှင့်ဆေးခန်းများမရှိခြင်း	• ရောဂါလက္ခဏာများပေါ်ပေါက်ပါကနီးစပ်ရာဆေးပေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်၍ဆေးကုသမှုခံယူခြင်း	အခွန်ဘဏ္ဍာများကောက်ခံရရှိသောစီးပွားလုပ်ငန်းနေရာ ဒေသများတွင်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးရန်
	• အလုပ်လုပ်ကိုင်ချိန်ထက်ပို၍လုပ်ဆောင်ရခြင်း • အလုပ်သမားလူတန်းစားဟူသမျှအနိမ်ခံနေရခြင်း	• အလုပ်ရှားပါးမှုကြောင့်လုပ်ငန်းရှင်၏သဘောကျလုပ်ဆောင် ပေးရခြင်း	• အလုပ်ချိန်ထက်ပိုသောအချိန်များကိုလုပ်ခများပိုပေးရန်	• လုပ်ငန်းကိုအကြောင်းပြု၍အခွင့်အရေးယူသောလုပ်ငန်းရှင်များရှိနေခြင်း	• အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားများသည်သဘောထားများကွဲလွဲမှုမရှိအောင် ညှိနှိုင်းရန် လိုအပ်နေခြင်း	လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် အလုပ်ချိန်များကိုသတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်နေခြင်း
၅	**အမျိုးသမီးအုပ်စု**					
	• ဆီးချို **• သွေးတိုး**	• ဓာတုဆိုးဆေးပါသောစားသောက်ကုန်များစားသုံးခြင်းနှင့်သဘာဝအသီးအနှံများရှားပါးလာခြင်း	**• ရောဂါဖြစ်မှကုသသည်ထက်မဖြစ်ခင်ကုသည်ကပိုမိုထိရောက်သည်သို့ပါ၍ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံနပါမည်**	• အန္တရာယ်ဖြစ်စေသောစားသုံးကုန်များကိုမတားဆီးနိုင်ခြင်း	**• ကျန်းမာရေးအတွက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေသောစိုက်ပျိုးရေးသုံးဆေးနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာများကိုတားဆီးပိတ်ပင်ခြင်းများပြုလုပ်ရန်**	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးရန် ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သောရောဂါများကိုကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်နှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းခြင်း **• လေထုညစ်ညမ်းခြင်းနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်မသန့်ရှင်းခြင်း**	• ရေစစ်ရေကန်များမရှိခြင်း	**• သောက်သုံးရေများကိုကျန်းမာရေးနှင့်အညီပြုလုပ်ရန်အသိပညာများပေးရမည်။**	• ကျေးလက်တောရွာတို့တွင်အတွေ့အကြုံနှင့်အသိပညာများနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။	**• သောက်ရေသုံးရေတို့ကိုရေစစ်၊ရေကန်များပြုလုပ်ရမည်။**	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးရန်ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သောရောဂါများကိုကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်နှိုးဆော်ခြင်းနှင့်ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံခြင်း
	• အမျိုးသမီးများစုစည်းမှုမရှိခြင်း **• ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်ရှိခြင်း**	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးပွင့်လင်းမြင်သာအောင်ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း • အတွေးအခေါ်နည်းသဖြင့်လူကြီးများကလည်း စည်းလုံးဆောင် ရွက်ပေးနိုင်မှုမရှိခြင်း အားနာမှုရှိခြင်း	**• စုပေါင်းဆောင်ရွက်လိုကြသည်။** **• ဘက်လိုက်မှုမရှိခြင်းကိုလိုလားကြသည်။**	**• ဂုဏ်ထုဂုဏ်ပြိုင်ရှိနေခြင်း** **• မာနထားရှိခြင်းနှင့်ကိုယ့်ကိုကိုယ်အထင်ကြီးခြင်း**	**• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးနားလည်မှုပေးခြင်း** **• မှန်ကန်သောနည်းလမ်းများကို ချမှတ်ပေးခြင်း**	အသိဉာဏ်ပညာနည်းသောကျေးလက်ဒေသရှိအမျိုးသမီးများကိုဉာဏ်အလင်းပေါက်မြောက်မှုရှိအောင်စာပေဟောပြောပွဲများနှင့်ဗဟုသုတများကို ရရှိလာအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။
	• အင်အားပြိုင်ခြင်း **• ဦးဆောင်ဦးရွက်မှုနည်းခြင်း**	• ဦးဆောင်မှုတွင်အားနည်းခြင်းခေါင်းဆောင်ကောင်းလိုအပ်ခြင်း	**• ခေါင်းဆောင်ကောင်းကိုတင်မြောက်လို ကြသည်။** **• အဆင့်အတန်းခွဲခြာ**	**• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအင်အားပြိုင်နေခြင်းထက်ပါတီစွဲနေသောလူအဖွဲ့**	**• ပါတီကွဲသော်လည်းကျေးရွာရှိလူထုများမကွဲပြားသွားအောင်ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်**	လူထုအကျိုးတော်ဆောင်ခေါင်းဆောင်များသည်ဘက်လိုက်မှုမရှိအောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
		• ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း • မိမိနှင့်မဆိုင်ဟုဆိုက ာခေါင်းရှောင်ခြင်း	**း ဆက်ဆံမှုကိုမလိုလားခြင်း**	**အစည်းများရှိနေခြင်း**	**အကျင့်စာရိတ္တများထိန်းသိမ်းရန် လိုခြင်း**	များမရှိအောင်ထက်ကင်းကင်းရှင်းရှင်းဆောင်ရွက်ရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက မြင်သာကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊